

**UCHWAŁA NR XXI/160/21
RADY MIEJSKIEJ W DROHICZYNIE**

z dnia 23 lutego 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Drohiczyn na lata 2021-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 5 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) oraz art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Wspierania Rodziny w Gminie Drohiczyn na lata 2021 - 2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

mgr inż. Marian Rogowiec

Drohiczyn 2021 SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA

1. POMOC DZIECKU I RODZINIE W GMINIE DROHICZYN

2. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-2023

3. HARMONOGRAM ZADAŃ

4. EWALUACJA

PODSTAWA PRAWNA

Program Wspierania Rodziny w na lata 2021 - 2023 opracowany został w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., która określa konieczność opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny (art. 176 ust. 1).

Oprócz ustawy działania dotyczące wsparcia rodziny, regulowane są także w innych aktach prawnych obowiązujących, w tym:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369). - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492, z 2021 r. poz. 41)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

Program Wspierania Rodziny wpisuje się w założenia ustawy i wyznacza kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowania dzieci w rodzinach naturalnych oraz przywracania rodzinom zdolności do przezwycięzania ich problemów opiekuńczo - wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. Dla celów Programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, w którym definiuje się rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku ale całej rodzinie.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym jego celem jest **wspieranie rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci.**

Program Wspierania Rodziny w Gminie Drohiczyn na lata 2021-2023 stanowi podstawowe narzędzie do realizacji zadań gminnych wynikających z ustawy.

Główne cele programu wsparcia rodziny:

- edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie,

- zapewnienie dzieciom z terenu Gminy Drohiczyn opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju,

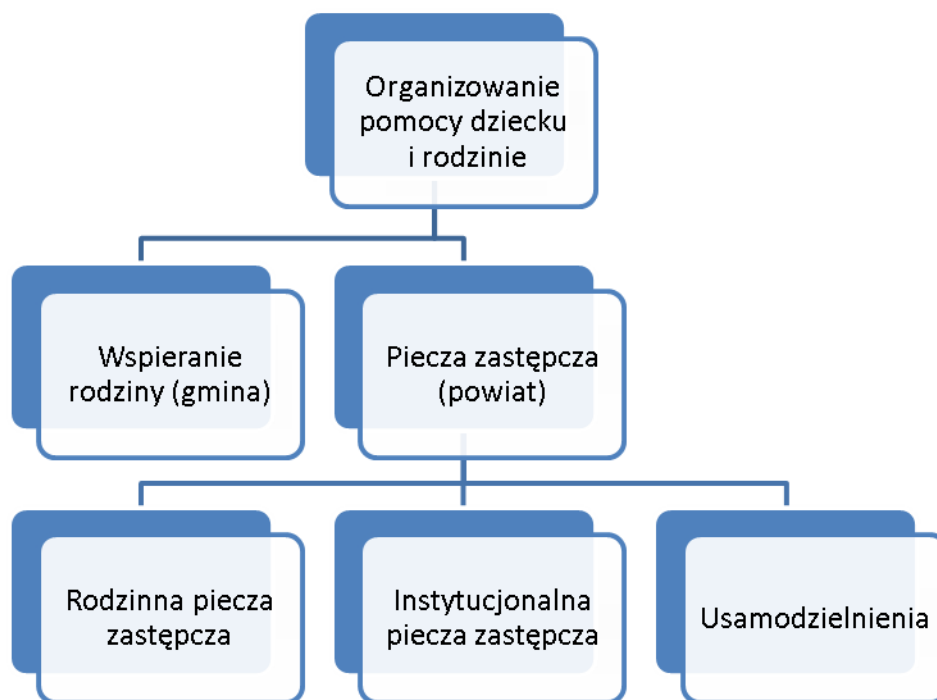
Zapisy przytoczonej wyżej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Gminie Drohiczyn Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczynie.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczynie działa na podstawie:

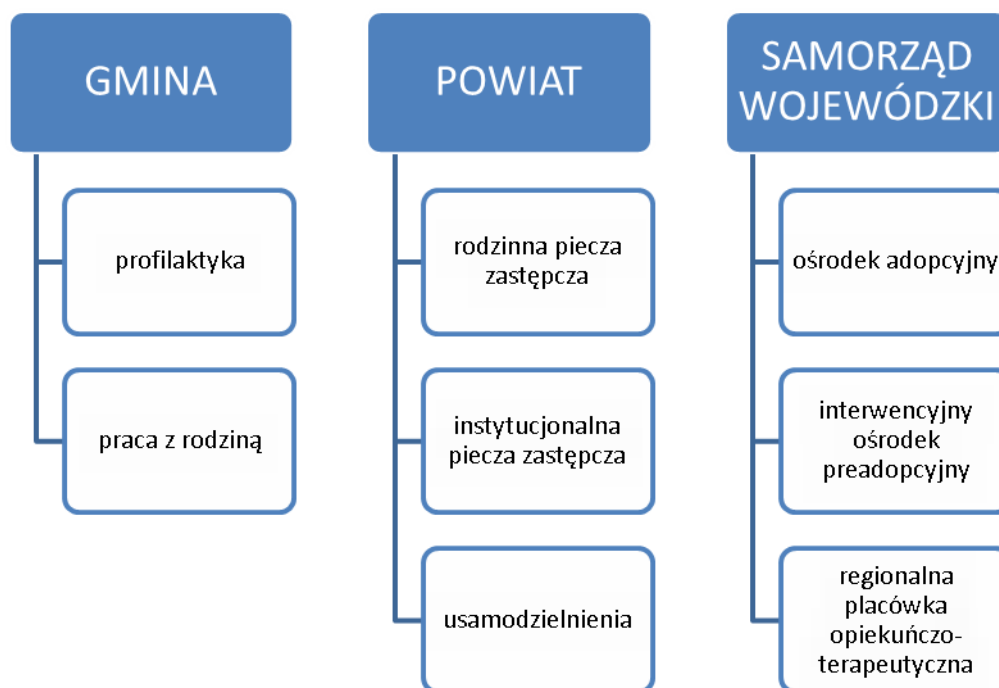
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378).
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369).

Program będzie uzupełnieniem zadań realizowanych na rzecz rodziny w gminie Drohiczyn a zapisanych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy na lata 2021 – 2027 oraz wpisuje się w realizację Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drohiczyn na lata 2021 – 2030.

Organizacja pomocy dziecku i rodzinie

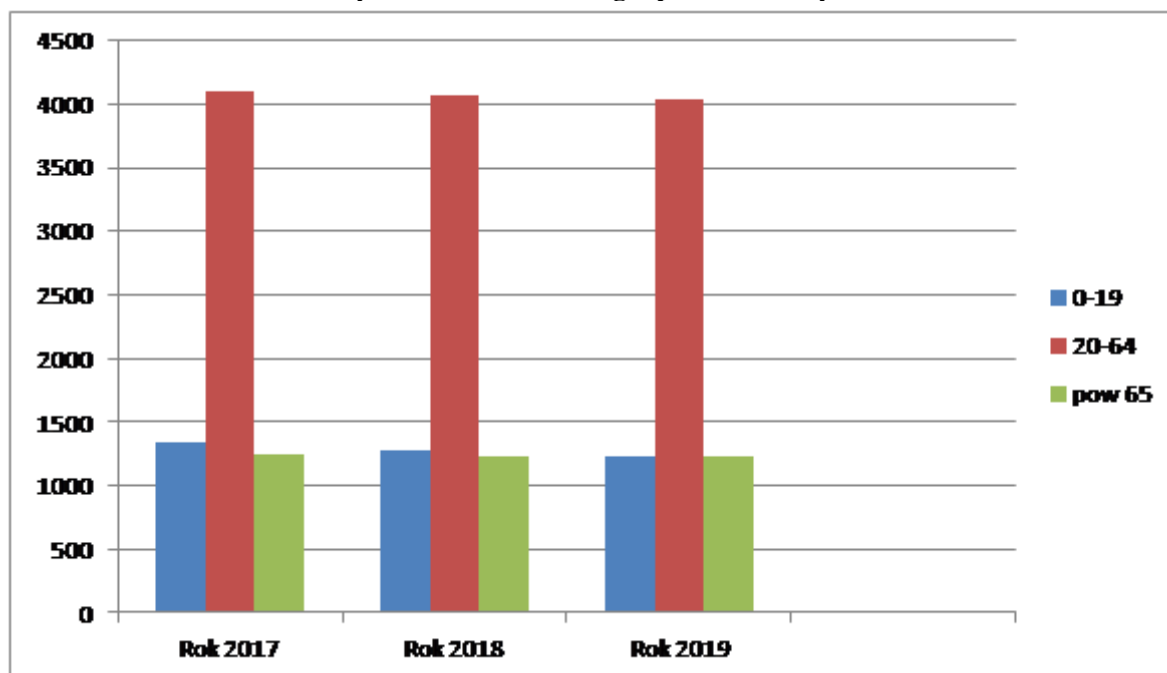
Podział kompetencji w zakresie organizacji pomocy dziecku i rodzinie pomiędzy samorządami.

1. POMOC DZIECKU I RODZINIE W GMINIE DROHICZYN

Według danych na dzień 31 grudnia 2019 roku obszar Gminy Drohiczyn zamieszkiwało 6 222 osoby z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni (dane GUS).

Wykres 1. Ludność w grupach wiekowych

Źródło: dane GUS

Wśród rodzin zamieszkujących Gminę Drohiczyn w 2020 roku około 465 pobierało świadczenia rodzinne. **Wśród nich około 64 wychowuje 3 i więcej dzieci poniżej 18 roku życia.** Dane te pozwalają na ukierunkowanie planowanej polityki edukacyjnej i kulturowo-rekreacyjnej na tworzenie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży oraz wsparcia rodzin wielodzietnych.

Gmina wypłaca swoim podopiecznym świadczenia rodzinne, przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j.Dz. U. z 2020 r. poz. 111). Rokrocznie wypłaca się około **8 964 świadczeń:** rodzinnych i przysługujących dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania. Korzysta z nich około 350 - 380 rodzin w roku.

Wśród rodzin korzystających z pomocy, dominują rodziny z osobami bezrobotnymi, wielodzietne oraz bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wszystkie te rodziny generują również ubóstwo.

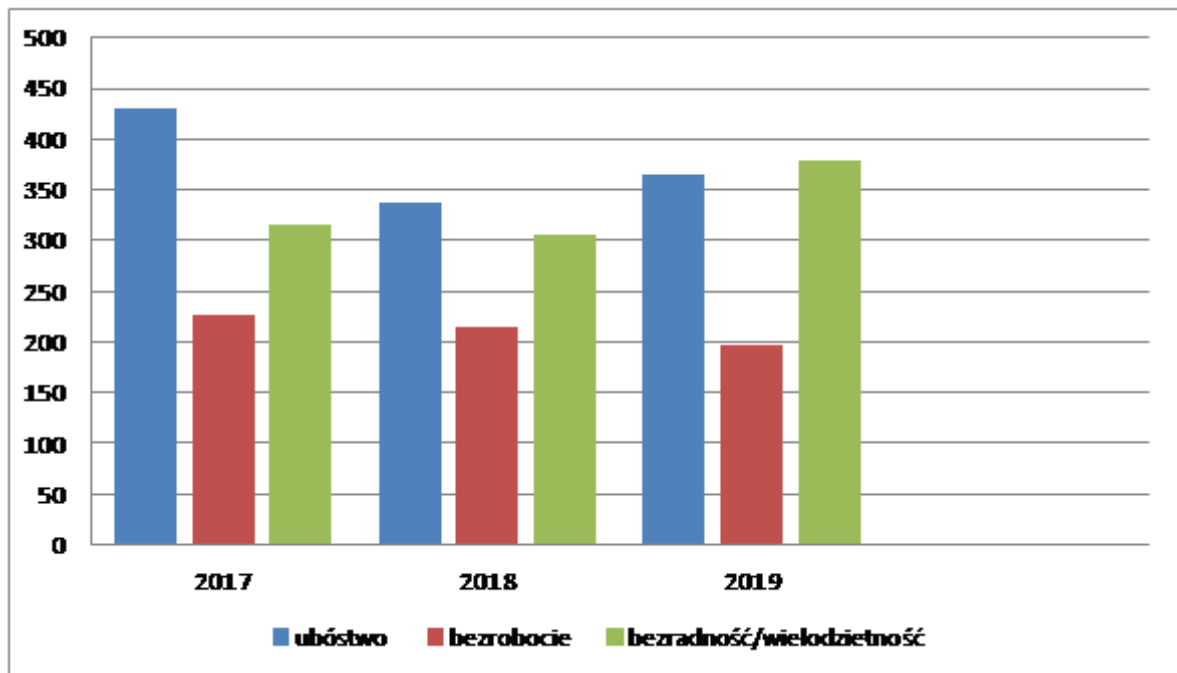
W 2020 roku na podstawie ankiet wypełnionych przez przedstawicieli instytucji działających na terenie miasta Drohiczyn dokonano diagnozy, która została wykorzystana do oceny sytuacji rodzin w gminie Drohiczyn. W ankiecie wzięło udział 115 osób (79 kobiet i 36 mężczyzn).

Najczęściej pojawiającym się problemem wśród ludności według ankietowanych to: uzależnienia – 68 osób, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 62 osoby, osłabienie więzi rodzinnych - 42 osób, ubóstwo – 29 osób, przemoc - 35osoby.

Problemy dostrzegane przez ankietowanych na terenie gminy Drohiczyn to: ograniczony dostęp do placówek kulturalnych – 65 osób, brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży – 46 osób, brak możliwości dokończenia się – 34 osoby.

Do negatywnych zjawisk odnoszących się do dzieci i młodzieży wg. ankietowanych występujących w gminie należą: wulgarność/agresja –76 osób, uzależnienie od Internetu –82 osoby, sięganie po substancje uzależniające – 53 osoby, wandalizm – 17 osób, demoralizacja - 14 osób.

Wykres 2. Powody przyznawania pomocy w gminie

Źródło: dane własne MGOPS

W związku ze wzrostem liczby rodzin potrzebujących wsparcia działania ośrodka powinny koncentrować się na specjalistycznym doradztwie, nauce umiejętności wychowawczych w rodzinach, organizacji grup wsparcia/edukacji dla tychże rodzin. Niezbędne jest zaplanowanie działań w tym zakresie w najbliższym czasie.

Wśród obszaru bezpieczeństwa, na terenie gminy pojawiają się zgłaszane społecznie odczucia związane z objawami agresji, przemocy, w tym domowej, lub też niewypełnianiem obowiązków rodzicielskich. W latach 2017 - 2020 wszczęto 103 procedur Niebieskich Kart w rodzinach wychowujących dzieci.

Zasoby Programu Wspierania Rodziny

Praca z rodzinami naturalnymi prowadzona jest w gminie przez:

1. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczynie.
2. Świetlicę Środowiskową prowadzoną przez MGOPS w Drohiczynie.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siemiatyczach.
4. Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Siemiatyczach.
5. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drohiczynie.
6. Posterunek Policji w Drohiczynie.
7. Zespół Szkół w Drohiczynie, Szkoły Podstawowe w Miłkowicach Jankach, Śledzianowie i Ostrożanach oraz Rady Rodziców.
8. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury i Miejsko Gminną Bibliotekę.

Działania te wspierane są przez parafie oraz Stowarzyszenia i inne organizacje działające na rzecz rodziny.

2. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-2023

Misją niniejszego programu, jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom zamieszkującym na terenie Gminy Drohiczyn zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Główne cele programu wsparcia rodzin naturalnych:

Cel 1: Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel 2: Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.

Cel 3: Zapewnienie dzieciom opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju.

3. HARMONOGRAM ZADAŃ

Działania w ramach realizacji celu:

1. Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przezywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Działanie/zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca
1.	Koordinowanie działań różnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny	2021 -2023	MGOPS w Drohiczynie
2.	Stworzenie systemu działań profilaktyczno – interwencyjnych obejmujących całą rodzinę	2021 - 2023	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Policja PCPR Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna GKRPA
3.	Umożliwienie rodzinom wymagającym wsparcia dostępu do specjalistów, w tym umożliwienie skorzystania ze specjalistów w powiecie	2021 - 2023	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Urząd Miejski Drohiczynie - GKRPA PCPR
4.	Przekazywanie rodzicom informacji dotyczących udziału różnego rodzaju terapii i poradnictwa	2021 - 2023	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Urząd Miejski w Drohiczynie PCPR
5.	Pozyskiwanie przez MGOPS specjalistów do świadczenia wsparcia dla rodzin w gminie zgodnie z występującymi potrzebami	2021 -2023	MGOPS w Drohiczynie
6.	Rozwijanie umiejętności rodzicielskich	2021- 2023	Szkoły

2. Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie

Lp.	Działanie/zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca
1.	Wsparcie rodzin niezaradnych przez asystenta rodziny w przypadku powstania konieczności	2021 - 2023	W ramach potrzeb zatrudnienie na umowę - zlecenie asystenta przez MGOPS
2.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w szkołach w czasie trwania nauki	2021-2023	Szkoły
3.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych w Świetlicy Środowiskowej	2021 - 2023	MGOPS w Drohiczynie
4.	Organizowanie zajęć	2021 -2023	MGOPS w Drohiczynie

	pozaszkolnych		Biblioteka
5.	Stwarzanie warunków dla powstawania rodzin wspierających poprzez udzielanie informacji zasadach tworzenia takich rodzin	2021-2023	MGOPS w Drohiczynie PCPR

3. Zapewnienie dzieciom opieki , gwarantującej zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju

Lp.	Działanie/zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca
1.	Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	2021 - 2023	MGOPS w Drohiczynie Szkoły MGOK w Drohiczynie
2.	Monitorowanie dzieci z rodzin zagrożonych dysfunkcjami	2021-2023	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Policja
3.	Wsparcie rodzin zastępczych w gminie	2021 - 2023	PCPR

4. EWALUACJA

Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 będzie podlegał kilkietapowej ocenie. Zostanie ona dokonana w czasie jego realizacji - rocznie, w postaci sprawozdań. Celem ewaluacji jest wskazanie sukcesów (mocnych stron) i pozytywnych zmian osiągniętych dzięki wprowadzeniu programu, jak również refleksja nad jego aspektami, które w przyszłości będą wymagały większej uwagi i modyfikacji. Proces analizy jakości zaproponowanego programu będzie źródłem niezbędnych informacji i praktycznych wskazówek, które posłużą do udoskonalania działań w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną.

Ewaluacja określi:

- czy podjęty kierunek działań w ramach w/w programu był właściwy i w jakim stopniu przyczynił się do osiągnięcia założonych celów,

- stopień realizacji założonych celów szczegółowych na poszczególnych etapach programu,

- przydatność oraz jakość metod i strategii zastosowanych w realizacji poszczególnych celów programu,

- stopień zaangażowania i nakładów zainwestowanych przez poszczególnych realizatorów zadań i ich współpracowników,

ponadto ewaluacja:

- będzie sprzyjać zwiększeniu skuteczności projektów, które są realizowane w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drohiczynie a przez to przyczyni się do rozwoju samej instytucji,

- przyczyni się do promocji instytucji pomocy społecznej wśród lokalnej społeczności zwiększając jej świadomość na temat możliwości i zakresu pomocy oferowanej przez MGOPS.

Raz do roku Kierownik MGOPS będzie przedstawiał informację z realizacji Programu po uzyskaniu danych od instytucji na terenie gminy włączonych w realizację Programu. Pierwsze sprawozdanie zostanie przedstawione w I kwartale 2022 roku, wówczas też będą sugerowane i wprowadzane zmiany oraz aktualizacje zapisów w celach i harmonogramie.

Koordynatorem programu będzie MGOPS w Drohiczynie.

Przewodniczący Rady

mgr inż. Marian Rogowiec